

ПІЛЬГОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ ТА ФОРМИ ПІДТРИМКИ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Л. В. БІЛАНИЧ

(Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»)

Анотація. *Предмет досліджень:* джерела фінансування, системи оподаткування, форми підтримки соціальних підприємств в Україні. *Метою статті є* аналіз сучасного стану державної та недержавної підтримки, пільгового оподаткування соціального підприємництва в Україні. **Методика дослідження.** Використано такі методи: структурно-логічного аналізу форм соціального підприємництва; обробки інформації про джерела фінансування та системи оподаткування соціальних підприємств. **Результати.** Указано форми підтримки, встановлено основні джерела фінансування і системи оподаткування соціальних підприємств в Україні. **Практична значущість результатів дослідження.** Показано, що основними стримульовальними факторами в розвитку соціального підприємництва в Україні є відсутність державної підтримки та правового статусу. Установлено, що основними джерелами їх фінансування є власна комерційна діяльність та гранти, а найбільш поширеними системами оподаткування – загальна система оподаткування, система оподаткування «неприбуткових організацій» та спрощена система оподаткування 2-ї і 3-ї груп.

Ключові слова: соціальне підприємництво, податкові пільги, державна підтримка, фінансування.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Ефективним засобом вирішення соціальних проблем в Україні є сприяння розвитку соціального підприємництва. Незважаючи на існування у світовій практиці різних методів фінансової підтримки соціальних підприємств (СП), основним джерелом їх фінансування в Україні є власна комерційна діяльність [1]. Відсутність належної фінансової підтримки з боку держави є головною складністю розвитку СП. Також негативним фактором стримування розвитку СП в Україні є недосконалі законодавча база щодо діяльності СП, малого та середнього бізнесу, запутаність податкового законодавства [2]. Незважаючи на такі проблеми, СП повинно стати інструментом, який забезпечить соціальну інтеграцію та інноваційний суспільний розвиток, активізує населення і пом'якшить нагальні соціальні проблеми. Дієвим способом сприяння з боку держави реалізації соціальних функцій СП є розробка та прийняття системи їх пільгового оподаткування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

До останніх досліджень оподаткування та підтримки СП належать публікації, у яких розглядаються такі питання: різні аспекти діяльності, інноваційна складова та перспективи розвитку СП в Україні та за кордоном (Н. Добрава [3], Р. Drucker [4], Ф. Спреклі [5]); державна й недержавна підтримка та податкові пільги для СП у різних країнах світу (Дж. Керлін [6]); перспективи розвитку СП в Україні та його державно-правового регулювання (О. Романська [7]); державна підтримка СП і соціальне партнерство (М. Гончаренко [8], О. Романовський [9], В. Удодова, В. Шаповал [10]), питання державної підтримки СП на місцевому рівні (В. Бульба, А. Меляков [11]), податкового регулювання діяльності СП та можливості застосування пільгового оподаткування (Ю. Кірсанова [12]).

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз сучасного стану й необхідності державної та недержавної підтримки соціального підприємництва в Україні в різних формах, зокрема у формі пільгового оподаткування. Завдання дослідження:

проаналізувати характерні риси та сучасні проблеми розвитку СП; довести необхідність введення пільгового оподаткування СП в Україні; проаналізувати існуючі та можливі форми й напрями державної та недержавної підтримки СП в Україні з використанням прикладів зарубіжних країн.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сьогодні у світі домінують декілька основних уявлень про соціальне підприємство. Відомі міжнародні організації дають такі визначення СП: німецький фонд «Schwab Foundation»: СП – це (крім іншого) застосування практичних, новаторських, стійких методів на благо суспільства, унікальний підхід до вирішення економічних і соціальних проблем; «Social Enterprise Coalition»: СП – це підприємства із соціальними цілями, що працюють задля забезпечення тривалих змін у соціальній сфері та сфері охорони навколишнього середовища; «Social Enterprise London»: СП – це бізнес із переважно соціальними цілями, прибуток якого здебільшого реінвестується з цими цілями в бізнес або місцеву спільноту; Центр розвитку СП Університету Дюка (США) Г. Діз: СП «поєднує в собі пристрасть до соціальної місії із властивою бізнесовою дисципліною, інновацією та рішучістю». Можна визначити такі критерії СП, як соціальна місія, підприємницький підхід, інноваційність, самокупність, фінансова стабільність.

СП в Україні не мають правового статусу, не існує й законодавчої норми, яка визначала б СП [2]. Згідно з Проектом Закону України «Про соціальні підприємства», такий статус можуть дістати підприємства, понад 50 % працівників яких представляють вразливі прошарки населення, або надають соціальні послуги, понад 50 % одержувачів яких представляють ці прошарки, або ж такі, на яких понад 30 % працівників представляють вразливі прошарки й водночас понад 30 % послуг надається їхнім представникам, або підприємства, продукція яких продається соціально вразливим особам за собівартістю, або ж такі, прибуток яких частково чи повністю вкладається у проекти соціальної значимості [13].

Згідно з Каталогом соціальних підприємств [14] станом на 2016 рік усього в Україні налічувалося близько 700 СП. Приблизно у третини СП єдиним джерелом фінансування

є комерційна діяльність, у близько половини СП – гранти, для чверті СП основним джерелом фінансування є власні кошти засновника, близько 20 % СП знаходять фінансову підтримку у кредитах. Очевидно, що українські СП суттєво відрізняються від західних аналогів, насамперед, тим, що за більшістю з них стоять певні фонди або гранти, які забезпечують ведення бізнесу стартовим капіталом. Підтримка СП може передбачати найрізноманітніші преференції. Важливе місце в цьому контексті посідають податкові пільги. На перешкоді їх установленню стоїть відсутність у СП правового статусу, тому важко зарахувати їх до якоїсь іншої категорії суб'єктів господарювання, оскільки в різних законодавчих актах фігурують поняття «неприбуткова організація» (податкове законодавство), «некомерційна організація» (господарське законодавство), «непідприємницьке товариство» (цивільне законодавство). Лише з великою часткою умовності можна сказати, що законодавчою базою діяльності СП є: Податковий, Господарський і Цивільний кодекси; Закони України «Про громадські об'єднання», «Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб-підприємців», «Про господарські товариства», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», «Про споживчу кооперацію», «Про волонтерську діяльність». Отже, діяльність СП регламентується нормами тих же Законів, що і звичайних підприємств.

Аналіз систем оподаткування СП показує, що станом на 2016 р. значна частина СП використовує: загальну систему оподаткування (ЗСО – 29 %); систему оподаткування «неприбуткових організацій» (НО – 25 %); спрощену систему оподаткування (єдиний податок) – третя група (ЄПЗ – 22 %); спрощену систему оподаткування (єдиний податок) – друга група (ЄПЗ – 19 %) (рис. 1).

Для соціальних підприємств не передбачені податкові пільги, які можуть надаватися шляхом податкових знижок, зменшення податкових зобов'язань після нарахування податків, установлення знижених ставок податків або повного звільнення від їх сплати [15]. Лише окремі соціальні підприємства, у яких понад 50 % працівників становлять інваліди, можуть розраховувати на соціальні пільги [15]. Є певні особливості оподаткування різних суб'єктів господарювання, які потенційно можуть бути

соціальними підприємствами [12]. Зокрема, відповідно до Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» благодій-

на організація, яка може самостійно створювати соціальне підприємство, може бути звільнена від сплати податку на прибуток.

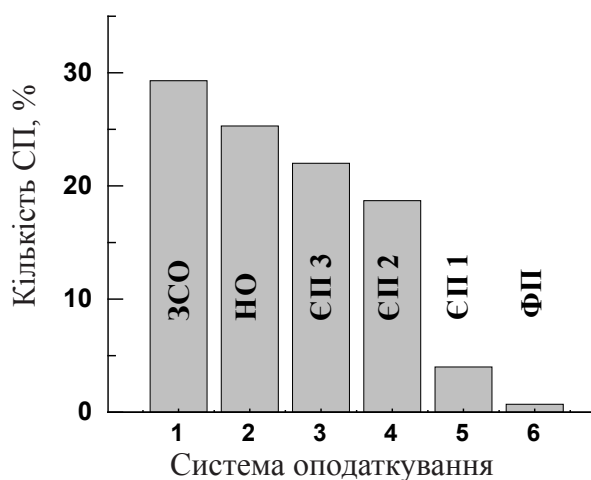

Рис.1. Система оподаткування СП в Україні (станом на 2016 р.):
 ЗСО – загальна система оподаткування, НО – неприбуткові організації,
 ЄП 1 – єдиний податок (перша група), ЄП 2 – єдиний податок (друга група),
 ЄП 3 – єдиний податок (третя група), ФП – фіксований податок

Можна констатувати не тільки практичну відсутність пільгового оподаткування СП, а й неможливість більшості СП скористатися тими соціальними пільгами, які передбачає чинне податкове законодавство. Між тим фіскальні засоби були й залишаються одними з найбільш дієвих у плані заохочення розвитку СП. У законопроекті «Про соціальні підприємства» було передбачено, що статус СП надає право на державну підтримку: у вигляді пільг з оподаткування; у залученні до інвестиційних проектів; у наданні поворотної та безповоротної фінансової допомоги, позик; у наданні пріоритетів під час розміщення державного замовлення і виконання державних цільових програм тощо [13]. СП в Україні ще практично не використовують такі інструменти залучення джерел фінансування, як ендаумент, проектний фандрейзинг, інтернет-фандрейзинг. Для пошуку фінансових ресурсів важливим є вдале поєднання СП форм державної (позики, субсидії, передача майна) та недержавної (гранти, стипендії, спонсорство, інвестиції у статутний капітал, позики недержавних організацій) фінансової підтримки.

СП повинні враховувати й можливості комбінованої допомоги, наприклад, отримання певної частини фінансування за рахунок пільгового кредиту, іншої – за рахунок гранту. У

рамках програми соціального інвестування, розробленої міжнародним фондом WNISEF, діє механізм пільгового кредитування соціальних підприємств, що реалізується спільно з комерційними банками-партнерами (сума кредиту становить від 10 до 100 тис. дол.). Відомий позитивний міжнародний досвід державної та недержавної підтримки СП. Північноєвропейські моделі СП (Швеція, Норвегія, Бельгія) характеризуються активною підтримкою держави; американська модель більшою мірою орієнтується на благодійництво, британська – на соціальні інвестиції, центральноєвропейська (Німеччина, Франція) – на адресні соціальні програми та бізнес-проекти [10].

Працює система міжнародних стипендій, які дозволяють соціальним підприємцям отримати початкове фінансування своїх проектів. Це стипендії, зокрема, від компаній і фондів «Echoing Green» (до 90 тис. дол., термін реалізації – 2 роки), «Global Good» (до 10 тис. дол., термін реалізації – 15 міс.), «Voqal» (30 тис. дол., термін реалізації – 6 міс.) та ін. Стати стипендіатами мають усі шанси й українські соціальні підприємці. Узагальнюючи, можна сказати, що в багатьох країнах СП тісно співпрацюють із державними організаціями на різних рівнях, отримують підтримку від некомерційних організацій, фондів і приватних осіб.

В Україні на регіональному рівні недержавну підтримку СП слід зосередити на трьох основних напрямках діяльності, які умовно можна назвати: 1) «люди» (навчання, пропагування, просування ідей соціального підприємництва, стажування, волонтерство); 2) «ресурси» (приміщення – бізнес-інкубатори, коворкінги; фінансові ресурси – субсидії, гранти, позики тощо; інформація – консультації, форуми та інші заходи, розв'язання бізнес-кейсів і т. п.); 3) «ринки» (державні та муніципальні замовлення, доступ до торговельних мереж, соціальні бонди й т. д.). нині в Україні реалізується низка проектів, які так чи інакше можуть сприяти розвитку СП. Наприклад, організація «Карітас України» реалізує проект «Підтримка підприємців серед внутрішньо переміщених осіб», що передбачає допомогу переселенцям. У 2015 і 2017 рр. міжнародним фондом «Відродження» було оголошено конкурси «Сприяння соціальній адаптації воїнів АТО». Сприяння СП є також однією з цілей конкурсу «Сприяння розвитку сталих моделей соціальної адаптації учасників АТО» (фонд «Відродження» надає під цей проект грантову підтримку в розмірі до 300 тис. грн).

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі.

Потреба в забезпеченні всебічної державної підтримки СП обумовлена їх інноваційністю, залученням цільових груп до виробництва якісного соціально значущого продукту, ефективним використанням ресурсів тощо.

Підтримка СП може передбачати найрізноманітніші преференції, зокрема податкові пільги, за умови встановлення на законодавчому рівні правового статусу СП. Необхідне правове забезпечення пільгового оподаткування СП може передбачати особливі режими оподаткування залежно від видів діяльності, часткове звільнення від сплати податку на прибуток.

Основними формами державної та недержавної підтримки СП є фінансова, інформаційна, організаційно-правова підтримка. Сьогодні в Україні більш активно розвиваються форми недержавної підтримки. Важливим є питання поєднання СП форм державної (позики, субсидії, передача майна) та недержавної (гранти, стипендії, позики недержавних організацій тощо) фінансової підтримки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біланич Л. В. Моделі функціонування соціального підприємництва у Словаччині та встановлення можливостей їх адаптації в карпатському регіоні України / Л. В. Біланич, О. Я. Голубка // Актуальні проблеми економіки. – № 6 (192). – 2017. – С. 158–165.
2. Голубка О. Я. Аналіз правової бази розвитку соціального підприємництва в Україні і Євросоюзі та її порівняння / О. Я. Голубка, Л. В. Біланич // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. : Економіка. – № 2 (48). – 2016. – С. 66–74.
3. Доброва Н. В. Соціальне підприємництво / Н. В. Доброва // Економічні інновації. – 2015. – Вип. 59. – С. 112–117.
4. Drucker P. Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles / Peter Ferdinand Drucker // Бизнес и инновации. – Москва : Вильямс, 2007. – 432 с.
5. Спреклі Ф. Курс планування соціального підприємництва : посібник з планування соціального підприємства. Практичне керівництво [Електронний ресурс] / Ф. Спреклі. – Режим доступу: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/posibnik_z_planuvannya_socialnogo_pidpriemstva.pdf (дата звернення: 1.07.2018). – Назва з екрана.
6. Керлін Дж. Социальные предприятия в США и Европе: понять различия и извлечь из них уроки [Електронний ресурс] / Дж. Керлін // Международное сообщество исследователей третьего сектора и Университет Джона Хопкинса. – Режим доступу: http://www.nb-forum.ru/thlaw_365_133 (дата звернення: 1.07.2018). – Назва з екрана.
7. Романська О. Яке майбутнє у соціального підприємництва в Україні? [Електронний ресурс] / О. Романська // Національна платформа малого та середнього бізнесу. – 2016. – 21 листопада. – Режим доступу: <http://platforma-msb.org/yake-majbutnye-u-sotsialnogo-pidpruyemnytstva-v-ukrayini/> (дата звернення: 1.07.2018). – Назва з екрана.

8. Гончаренко М. В. Партнерство держави і підприємництва: від соціального до економічного діалогу / М. В. Гончаренко // Державне регулювання соціального підприємництва та соціально відповідального бізнесу : матеріали II Міжнародної наук.-практ. конференції, 25 листопада 2010 р. – за заг. ред. О. Ю. Амосова. – Харків : Магістр, 2010. – 216 с. – С. 133–135.
9. Романовський О. О. Сучасні проблеми соціального підприємництва / О. О. Романовський // Економіка і управління. – 2010. – № 4. – С. 35–43.
10. Удодова В. І. Дослідження досвіду функціонування національних моделей соціального підприємництва / В. І. Удодова, В. І. Шаповал // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В. Каразіна. Сер. : Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. – 2013. – № 1042. – С. 105–108.
11. Бульба В. Г. Перспективи взаємодії соціально відповідального бізнесу та органів місцевого самоврядування / В. Г. Бульба, А. В. Меляков // Державне регулювання соціального підприємництва та соціально відповідального бізнесу : матеріали II Міжнародної наук.-практ. конференції, 25 листопада 2010 р. – за заг. ред. О. Ю. Амосова. – Харків : Магістр, 2010. – С. 8–11.
12. Кірсанова Ю. Податкове регулювання діяльності соціальних підприємств, що належать до різних суб'єктів приватного права в Україні [Електронний ресурс] / Ю. Кірсанова // Соціальне підприємництво в Україні : навчання для соціальних підприємців. – Режим доступу: <http://www.socialbusiness.in.ua/index.php/instrumenty/navchannia-dlia-sotsialnykh-idpriemstv/> (дата звернення: 1.07.2018). – Назва з екрана.
13. Про соціальні підприємства : Проект Закону України від 11 березня 2013 р. № 508 (та від 23.04.2015) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/JG1XO00A.html (дата звернення: 1.12.2018). – Назва з екрана.
14. Каталог соціальних підприємств України 2016–2017 рр. – Київ : Видавничий дім «Киево-Могилянська академія», – 2017. – 302 с.
15. Податковий кодекс України : Кодекс України від 2.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 1.07.2018). – Назва з екрана.

REFERENCES

1. Bilanych, L. V. & Golubka, O. Ya. (2017) Modeli funktsionuvannia sotsialnoho pidpriemnytstva u Slovachchyni ta vstanovlennia mozhlyvostei yikh adaptatsii v karpatskomu rehioni Ukrainy [Models of functional social support in Slovachchina that can be adapted in the Carpathian region of Ukraine]. *Actual problems of economics*, 6 (192), 158–165 [in Ukrainian].
2. Golubka, O. Ya. & Bilanych, L.V. (2016) Analiz pravovoi bazy rozvytku sotsialnoho pidpriemnytstva v Ukraini i Yevrosoiuzi ta yii porivniannia [Analysis of the legal basis of social development in Ukraine and the European Union and the Porosity]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Ekonomika [Scientific Bulletin of Uzhgorod University. The series Economics]*, 2(48), 66–74 [in Ukrainian].
3. Dobrova, N. V. (2015) Sotsialne pidpriemnytstvo [Social entrepreneurship] *Economic innovations*, 59, 112–117 [in Ukrainian].
4. Drucker, P. (2007) Innovation and Entrepreneurship: Practice and Principles. *Bisnes i innovatsii [Business and innovation]*. Moscow : Williams, 432 p. [in English].
5. Spreclly, F. (2011) *Kurs planuvannja sotsialnoho pidpryjemnytstva: Posibnyk z planuvannja sotsialnoho pidpryjemnytstva. Praktychne kerivnytstvo. [Spreclly F. Social Business Planning Course: A Guide to Social Enterprise Planning: Practical Guide]*. Retrieved from http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/posibnyk_z_planuvannja_socialnogo_pidpriemstva.pdf (accessed 15 May 2018) [in Ukrainian].

6. Kerlin, J. Sotsialnye predpriiatiia v USA i Evrope: poniat razlichia i izvlech uroki [Social enterprises in the USA and Europe: understand the differences and extract learn from them.]. *Mezhdunarodnoe soobshchestvo yssledovanyi tret'ego sektora y Unyversytet Dzhona Khopkynsa [Third Sector International Research Society and Johns Hopkins University]*. Retrieved from http://www.nbforum.ru/thlaw_365_133 (accessed 15 May 2018) [in Ukrainian].
7. Romanska, O. (2016) Yake majbutnie u sotsialnoho pidpriemnytstva v Ukraini? [What is the future of social entrepreneurship in Ukraine?]. *Natsionalna platforma maloho ta serednoho biznesu [National platform for small and middle business]*. Retrieved from <http://platforma-msb.org/yake-majbutnye-u-sotsialnogo-pidpriemnytstva-v-ukrayini/> (accessed 10 September 2018) [in Ukrainian].
8. Goncharenko, M. V. (2010) Partnerstvo derzhavy i pidpriemnytstva: vid sotsialnoho do ekonomichnoho dialohu [Partnership of power and support: from social to economical dialogue] *Materialy II mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii "Derzhavne reguliuvannia sotsialnoho pidpriemnytstva ta sotsialno vidpovidalnoho biznesu" – Proc. 2th Int. Scientific and Practical Conference "State regulation of social entrepreneurship and socially responsible business"*, Kharkiv: Magistr, 133–135 [in Ukrainian].
9. Romanovskiy, O. O. (2010) Suchasni problemy sotsialnoho pidpriemnytstva [Modern problems of social entrepreneurship]. *Ekonomika i upravlinnia [Economics and Management]*, 4, 35–43 [in Ukrainian].
10. Udodova, V. I. (2013) Doslidzhennia dosvidu funktsionuvannia natsionalnykh modelei sotsialnoho pidpriemnytstva [Study of the experience of functioning of national models of social entrepreneurship] *Visnyk Kharkivskoho nats. un-tu im. V. Karazina. Seriya: Mizhnarodni vidnosyny. Ekonomika. Krai-noznavstvo. Turyzm [Bulletin of the Kharkov National University them V. Karazin. Series: "International Relations. Economy. Country Studies. Tourism"]*, 1042 (1), 105–108 [in Ukrainian].
11. Bulba, V. G. (2010) Perspektyvy vzaiemodii sotsialno vidpovidalnoho biznesu ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannia [Prospects for the interaction of socially responsible business and local self-government bodies] *Materialy II mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii "Derzhavne reguliuvannia sotsialnoho pidpriemnytstva ta sotsialno vidpovidalnoho biznesu" [Proc. 2th Int. Scientific and Practical Conference "State regulation of social entrepreneurship and socially responsible business"]*, Kharkiv : Magistr, 8–10 [in Ukrainian].
12. Kirsanova, Yu. Podatkove reguliuvannia sotsialnykh pidpriemstv, shcho nalezhat do riznykh subiektiv pryvatniho prava v Ukraini [Tax regulation of social enterprises activities belonging to different subjects of private law in Ukraine]. *Sotsialne pidpriemnytstvo v Ukraini: Navchannia dlia sotsialnykh pidpriemstv [Social Entrepreneurship in Ukraine: Training for Social Entrepreneurs]*. Retrieved from <http://www.socialbusiness.in.ua/index.php/instrumenty/navchannia-dlia-sotsialnykh-pidpriemstv/> [in Ukrainian].
13. *Pro sotsialni pidpriemstva: Proect zakonu Ukrainy vid 11 bereznia 2013 roku № 2508. (ta vid 23.04.2015)* [On Social Enterprises: Draft Law of Ukraine]. http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/JG1XO00A.html/ Retrieved from http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/JG1XO00A.html (accessed 10 September 2018) [in Ukrainian].
14. *Katalog sotsialnykh pidpriemstv Ukrainy 2016–2017 rr.* [Catalog of social enterprises of Ukraine 2016–2017] (2017). Kiev: vydavnychyj dim "Kyievo-Mohylianska akademiia", 302 p [in Ukrainian].
15. Podatkovyj kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 2.12.2010 № 2755-VI [Tax Code of Ukraine: Law of Ukraine dated December 2, 2010]. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (accessed 10 September 2018) [in Ukrainian].

Л. В. Біланич (Государственное высшее учебное заведение «Ужгородский национальный университет»). **Льготное налогообложение и формы поддержки социального предпринимательства в Украине.**

Аннотация. Предмет исследований: источники финансирования, системы налогообложения, формы поддержки социальных предприятий в Украине. **Целью** статьи является анализ современного состояния государственной и негосударственной поддержки, льготного налогообложения социального предпринимательства в Украине. **Методика исследования.** Используются методы: структурно-логического анализа форм социального предпринимательства; обработки информации об источниках финансирования и системах налогообложения социальных предприятий. **Результаты.** Указаны формы поддержки, установлены основные источники финансирования и системы налогообложения социальных предприятий в Украине. **Практическая значимость результатов исследования.** Показано, что основными сдерживающими факторами в развитии социального предпринимательства в Украине является отсутствие государственной поддержки и правового статуса. Установлено, что главными источниками их финансирования является собственная коммерческая деятельность и гранты, а наиболее распространенными системами налогообложения – общая система налогообложения, система налогообложения «неприбыльных организаций» и упрощенная система налогообложения 2-й и 3-й групп.

Ключевые слова: социальное предпринимательство, налоговые льготы, государственная поддержка, финансирование.

L. Bilanych (Uzhgorod National University). **Preferential taxation and forms of social entrepreneurship support in Ukraine.**

Annotation. The subject of research are financing sources, taxation systems, forms of support for social enterprises in Ukraine. **Aim of research:** to analyze forms of state and non-state support and preferential taxation of social entrepreneurship in Ukraine. Used: **methods** of structural and logical analysis of social entrepreneurship forms, **methods** of processing of information about financing sources and taxation systems of social enterprises. **Findings.** Forms of support and the main financing sources and taxation systems for social enterprises in Ukraine are established. **Practical value.** It is shown that the main constraining factors in social entrepreneurship development in Ukraine are lack of state support and legal status; it is established that their main financing sources are their own commercial activities and grants; the most common taxation systems are the general taxation system, taxation system of «unprofitable organization» and simplified taxation system of groups 2 and 3.

Keywords: social entrepreneurship, preferential taxation, state support, financing.